National Conference of new research and training
civilengineering,architecture,urbanism
and environment of Iran
دومین کنفرانس ملی یافته‌های نوین پژوهشی و آموزشی عمران، معماری، شهرسازی و محیط زیست ایران
تهران-دانشگاه تهران
۲ شهریور ۱۳۹۶

ارزیابی توان‌های محیطی برای ایجاد شهر زیست‌پذیر (مطالعهٔ موردی: عظیمیهٔ کرج)

دکتر حسین اینانلو[۱]، الهام اکبریان[۲]

۱- استادیار دانشکدهٔ معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین

۲-دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی قزوین

خلاصه

در دهه‌های اخیر، همراه شدن افزایش نرخ رشد طبیعی جمعیت ایران با مهاجرت گسترده از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ، بالا رفتن فاجعه‌بار نرخ خالص رشد جمعیت در کلان‌شهرها را رقم زده است. آمیخته شدن چالش جمعیتی فوق با ضعف شدید در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت شهری کشور، کلان‌شهرهایی چون کرج را با تنگناهای گوناگون و در هم تنیدهٔ اجتماعی-اقتصادی و زیست‌محیطی رو به رو ساخته است. در راستای تعدیل چالش‌های فوق نگاه زیست‌پذیری به شهر و تلاش در جهت همسوسازی مدیریت و برنامه‌ریزی شهری مورد توجه محافل دانشگاهی و پژوهشی قرار گرفته و تبدیل به پارادایمی غالب شده است. پژوهش حاضر نیز با همین رویکرد و در محدودهٔ مطالعاتی عظیمیهٔ کرج به نگارش درآمده است. در فرآیند انجام این تحقیق به عنوان پژوهشی کاربردی و توصیفی، ابتدا با مطالعات گستردهٔ اسنادی به ویژه در حوزهٔ **MAP** و **RS** ، شناخت جامعی از وضعیت موجود محدودهٔ مورد مطالعه حاصل گردید. سپس با استفاده از تکنیک **AHP** نظر کارشناسانه در مورد معیارها و اولویت‌های عوامل زیست‌پذیر به دست آمد. ترکیب و پیاده نمودن یافته‌های به دست آمدهٔ فوق و نمایش فضایی آنها در قالب نقشهٔ **GIS** نشان داد که؛ عظیمیهٔ کرج در دو عامل محیطیِ توپوگرافی و اقلیم از قابلیت‌های چشمگیر برای زیست‌پذیری شهری برخوردار است. در پایان به عنوان نتیجهٔ تحقیق و به منظور رسیدن به زیست‌پذیری شهری، پیشنهادهای پژوهشی ارائه گردید. این پیشنهادها در قالب پروژه‌های شهری از جمله: بوستان کناررودی بوده که در محیط‌های نرم‌افزاری طراحی شده است.

واژگان کلیدی : زیست‌پذیری شهری، اکولوژی سیمای سرزمین، پارک کنار رودی، عظیمیهٔ کرج

۱– مقدمه